

Preek Hand. 16: 1-3, 2 Tim. 1: 3-5 Timotheüs – zondingszondag

Broeders, zusters, lieve mensen,

Vandaag wil ik graag met u inzoomen op Timotheüs omdat ik geloof dat het leven van de zending Timotheüs mogelijk wat herkenning oproept bij ons 'gewone gelovige mensen'. Ik heb zojuist met u gelezen in Hand. 16 dat Paulus in Derbe en Lystra komt en daar een zekere Timotheüs ontmoet en dat deze Timotheüs een metgezel wordt van Paulus.

Ik denk niet dat we helemaal beseffen hoe groot het contrast is tussen deze Paulus en Timotheüs. Gaandeweg de preek zullen we wel gaan ontdekken dat Timotheüs een beetje bedeesd is en het is die gewone, bedeesde jongen die de assistent wordt van Paulus.

Paulus de mannetjesputter, Paulus, de radicale, eerst de radicale christenvervolger en nu de radicale verkondiger van de boodschap van Jezus. Paulus, de man van de Paulus-bekering, die onderweg naar Damascus door Jezus zelf in het nekvel is gegrepen. Een levensveranderende ervaring die z'n hele leven op de kop heeft gezet. En vergelijk dat nu eens met Timotheüs. We lezen van hem in 1 Tim. 1: 3-5 dat hij uit een gelovig nest komt. Z'n oma Loïs was een gelovige vrouw, z'n moeder Eunice was een christin. Z'n vader was van Griekse afkomst, maar over hem lezen we verder niets in het Nieuwe Testament.

Mogelijk dat z'n vader al niet meer leeft. We lezen over Timotheüs in de 2^e brief van Paulus aan hem dat hij van kindsbeen af de heilige Schriften kent (2 Tim.3:15). Timotheüs had voor zover wij weten geen Paulus-bekering gehad. Hij had de gemeente niet vervolgd, hij is niet door Jezus in z'n nekvel gepakt. Nee, Timotheüs heeft gewoon een gelovige opvoeding gehad. Z'n gelovige moeder en z'n gelovige oma hebben hem verteld over Jezus, de Messias van Israël, en hij weet niet anders dan dat hij in Hem heeft geloofd. In de weg van de geleidelijkheid is dat geloof, dat hem met de paplepel is ingegoten, zijn persoonlijke geloof geworden. Dat wel, natuurlijk! Je kunt niet altijd meeliften op het geloof van je ouders. Er zal heus wel een bewustwordingsproces hebben plaatsgevonden en zo zal het ook langzamerhand wel z'n eigen overtuiging geworden zijn. Dat geldt voor ons ook, hè? Een gelovige moeder of oma redt je niet. Geloof zal een persoonlijk geloof moeten worden. Al stond je wieg in een gelovig gezin.

Wat een verschil tussen deze beide mannen. Paulus met z'n radicale ommekeer, Timotheüs, geen spectaculair verhaal, zo lijkt het, maar zo gewoontjes, hij kan misschien het moment van 'de keuze' niet eens duidelijk aanwijzen.

Misschien wel even goed om bij stil te staan. Ik kom dat nog wel eens tegen dat mensen een beetje jaloers zijn op de gelovigen met een Paulus-bekering. Die hebben tenminste

een verhaal te vertellen! Die kunnen een moment aanwijzen! Maar wat we meestal vergeten is dat we vooral jaloers zijn op de bekering en niet op het oude leven. Paulus zal z'n hele leven last gehad hebben van het feit dat hij eerst een christenvervolger is geweest. En ik vermoed dat niemand daarmee wil ruilen. Ik weet zeker dat al die mensen die vandaag een radicale ommekeer meemaken en bijvoorbeeld vanuit de drugs wereld of de criminaliteit tot Christus mogen komen, eerder jaloers zijn op mensen als Timotheüs. Zij hebben van kinds af het Evangelie mogen horen. Zij hebben niet eerst in de goot gelegen. Zij hebben hun leven lang onder die beschermende paraplu van Gods genade mogen leven. En wat een voorsprong hebben al die Timotheüssen als het op Bijbelkennis aankomt.

En daarom, beschouw het als je blijft als een voorrecht dat je in een gezin met christelijke ouders bent groot gebracht.

Twee mensen, Paulus en Timotheüs, ieder met een eigen verhaal, maar ook allebei gelovig. God is met beide mannen een weg gegaan. Paulus radicaal, Timotheüs in de weg van de geleidelijkheid. Maar beiden hadden Jezus lief en wilden Hem volgen in hun leven. Een diepe overtuiging die de Heilige Geest in hun hart heeft gelegd.

Er was nog een verschilletje tussen Paulus en Timotheüs. Paulus was een Jood, Timotheüs was een half-Jood. Z'n vader was een Griek en z'n moeder Joods. En dat is de reden dat Paulus ervoor kiest Timotheüs te besnijden. Dat is trouwens niet in strijd met Paulus' latere weigering om Titus te besnijden (Gal.2: 1-3). Titus was een Griek. Gelovigen uit de andere volken hoefden niet besneden te worden, hoefden niet de sabbat te houden of koosjer voedsel te eten. Deze discussie is in feite de achtergrond van de hele Galatenbrief. Jodenchristenen die van mening waren dat heidenchristenen het teken van het Oude Verbond moesten ontvangen. Paulus was daar terecht radicaal in. Onze redding is door Christus en Christus alleen. En daar voegt een besnijdenis of Joodse wet niets aan toe. Maar hij had geen enkel bezwaar dat een Jood die Christus had leren kennen nog steeds de sabbat hield, of koosjer voedsel at of besneden werd. Ook vandaag zien we dat Messiasbelijdende Joden de Joodse wet houden. Dat is prima, zij zijn Joden. Een Jood die christen wordt blijft een Jood. Net zoals een Nederlander die christen wordt Nederlander blijft. Maar hij wordt geen Jood en hoeft daarom ook de Joodse wet niet te gaan houden. Maar omdat Timotheüs een Joodse moeder heeft, en daarom als Joods beschouwd werd, diende hij besneden te worden. Het motief hiervoor is niet dat Paulus vindt dat Timotheüs persé besneden moet worden, alsof hij anders iets mist, maar zijn motief is wat we lezen in

1 Corinthe 9:20:

Ik ben voor de Joden geworden als een Jood, om Joden te winnen; hun die onder de wet staan (Joden) als onder de wet – hoewel persoonlijk niet onder de wet – om hen, die onder de wet staan te winnen, hun die zonder wet zijn (heidenvolken), ben ik geworden als zonder wet – hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus – om hen die zonder wet zijn, te winnen!

Paulus wil niet dat het onbesneden zijn van Timotheüs een belemmering is voor de boodschap van het Evangelie. Hij wil Joden en niet-Joden winnen voor Christus. Dat is zijn focus. En voor die focus wil hij zich tussen Joden als Jood gedragen en tussen heidenen als een heiden. Het niet besneden zijn van de half-Jood Timotheüs zou een belemmering kunnen zijn om de Joden met het Evangelie van Christus te bereiken en dat wil Paulus onder geen beding. Zijn focus is mensen winnen!

Ook weer een spiegel voor ons. Wat is jouw focus? Onze gemeente noemt zich met trots een zendingsgemeente en dat is ook mooi. Er zijn mensen uit onze gemeente actief in zending en evangelisatie. We hebben in de Missie van de gemeente verwoord dat we het als een opdracht beschouwen dat we het Evangelie verkondigen, omdat we ieder mens de verlossing door Christus gunnen! Maar dat moet ook zo blijven. Prachtig dat nieuwe zendingsbord in de gang. Hebt u het gezien? Maar kijkt u ook even naar de leeftijd van onze zendingswerkers. Wilt u het tot een gebedszaak maken dat er ook weer jonge mensen zullen zijn die beschikbaar willen zijn. Gewone mensen, mensen als Timotheüs: christelijk opgevoed, geen mannetjesputter, maar een gewone jongen, een bescheiden, toegewijde gelovige. Zo was hij.

Hoe kom ik daar zo bij? Nou, dat wordt je gewaar als je de brieven leest die Paulus aan deze trouwe medewerker heeft geschreven. Timotheüs bevindt zich op dat moment in Efeze en hij heeft van Paulus de opdracht gekregen daar de gemeente-opbouw ter hand te nemen. Samen hebben ze in heel veel plaatsen het Evangelie gebracht en nu is er een gemeente ontstaan in Efeze. En nu is het de taak van Timotheüs om er voor te waken dat er geen valse leringen de gemeente binnen sluipen en hij krijgt de taak oudsten en diakenen aan te stellen. Het gedeelte dat daar over handelt lezen we nog altijd voor op onze ledenvergadering met de voorwaarden waar oudsten en diakenen aan moeten voldoen. Maar als je de persoonlijke aansporingen van Paulus leest dan krijg je wel een beetje een plaatje van wie Timotheüs is.

In 1 Tim. 3:12 bijvoorbeeld: *Niemand schatte u gering om uw jeugdige leeftijd...*

En in 2 Tim. 2:22 staat: *schuw de begeerten der jeugd.....*. Dat hoef je aan een oudere niet te schrijven.

Timotheüs is een jonge leider. En als jongeman heeft hij in de gemeente het te stellen met mensen die hem daarom minachten. “Ach....wat zal zo'n jong broekie ons vertellen...hij komt nog met net kijken....”

Paulus roept Timotheüs hier op om z'n rug recht te houden. Wees een voorbeeld in woord, wandel, liefde, geloof en reinheid. Hij stimuleert Timotheüs om de gave die hij onder handoplegging van de gezamenlijke oudsten heeft ontvangen te ontwikkelen. Blijkbaar is Timotheüs onder handoplegging bevestigd als leider van de gemeente en ongetwijfeld zal bij de bevestiging gebeden zijn dat God Timotheüs door Zijn Heilige Geest bekwaam zal maken en geven wat hij nodig heeft om deze taak te vervullen. Timotheüs, misschien een jong broekie, maar wel door God aangesteld. Dat houdt Paulus hem voor ogen. Maar dat houdt hij de gemeente ook voor ogen. Je kunt niet iemand die door God is aangesteld in de gemeente minachten om z'n leeftijd of om welke reden dan ook. Timotheüs was dus nog een jonge man, maar hij had wel een flinke taak van God gekregen.

Maar dat ging allemaal niet vanzelf. Timotheüs was niet alleen jong, hij was ook een beetje twijfelachtig. Dat zien we in de 2^e Timotheüs-brief. *Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht, van liefde en van bezonnenheid. Schaam je dus niet voor het getuigenis van onze Here....(1:7)*. En in 2:2: *Gij dan mijn kind, wees krachtig in de genade van Christus Jezus.*

Ook in de 1^e Corinthebrief waarschuwt Paulus zijn lezers dat Timotheüs bij hen niet mag afgeschrikt worden, laat niemand hem geringschatten, want hij doet het werk van de Here, net als Paulus (1 Cor.16:10).

Qua positie was Timotheüs een leider. Hij was bevestigd onder handoplegging van de oudsten in de gemeente, maar dat wil niet zeggen dat hij uit zichzelf een sterk persoon was. Hij had het nodig dat Paulus hem stimuleert om z'n plek in te nemen. Hij deinst ervoor terug om de dwaalleraars terecht te wijzen en met gezag te blijven zeggen wat Gods woord zegt.

De sterke Paulus heeft van God een jonge helper gekregen, een jongen met niet zo'n sterk karakter en waarschijnlijk ook een jongen met een zwakke gezondheid. We lezen in 1 Tim. 5:23 dat Paulus Timotheüs stimuleert om kleine hoeveelheden wijn te gebruiken voor z'n maag en z'n veelvuldige kwalen.

Maar ondanks de jeugdige leeftijd en de zwakke gezondheid van Timotheüs beschouwt Paulus Timotheüs wel als een geliefde medewerker. Hij noemt hem in de aanhef van z'n brief 'mijn waar kind in het geloof' en 'een geliefd kind'. In de Filippenzenbrief (2:22) omschrijft hij Timotheüs als een betrouwbare arbeider die zich inzet voor het Evangelie van Christus.

Als je het allemaal zo op een rijtje zet dan zou je jezelf afvragen waarom God deze Timotheüs als medearbeider aan Paulus heeft gegeven. Geen sterk persoon, misschien zou hij zichzelf wel niet eens hebben uitgezocht. Maar God kijkt met andere ogen. Hij ziet niet aan wat voor ogen is, Hij ziet het hart aan. Dat lijkt wel een patroon in de bijbel.

Telkens komen we mensen tegen die zichzelf nauwelijks geschikt vinden als ze geroepen worden. Mozes en Jeremia vonden zichzelf niet zo'n prater, Gideon vond zichzelf te jong, Petrus vond zichzelf te zondig. Maar nergens komt God terug op z'n roeping. Hij schakelt allerlei mensen in. Ook Timotheüs, gewone jongen, geen spectaculair bekeringsverhaal, een gelovige opvoeding meer niet, niet zo'n held, niet zo'n sterk fysiek gestel, maar bruikbaar voor God.

Het thema van deze zendingszondag is 'zending iets voor jou?' Vanmiddag zal ook bij dit thema stilgestaan worden. Ik heb het net al even gehad over het zendingsbord in de hal en de grijze koppen die daar op staan. Ook in onze gemeente is er sterk behoefte aan jongens en meiden die een Timotheüs durven zijn. God zoekt geen krachtpatsers maar gelovigen. God vraagt niet of je een spectaculair bekeringsverhaal hebt, maar of je Hem wil volgen en dienen. Je hoeft geen alleskunner te zijn, maar wel iemand die wil leven vanuit dezelfde focus als Paulus en Timotheüs. *Ik wil voor hen die onder de wet zijn als onder de wet, en voor hen die zonder wet zijn, als zonder wet, om hen te winnen!*

Er is een wereld te winnen voor het Evangelie.

Ver weg en dichtbij!

Voor die passie was Paulus bereid de wereld in te trekken. Daar gaf hij alles voor, uiteindelijk zelfs z'n leven. Tegen de oudsten van Efeze, de gemeente waar Timotheüs werkzaam was, zei hij op het strand van Miléte: *ik tel mijn leven niet en acht het niet kostbaar voor mijzelf, als ik slechts mijn loopbaan mag ten einde brengen en de bediening, die ik van de Here Jezus ontvangen heb om het evangelie der genade Gods te betuigen.*

Je kunt je natuurlijk afvragen of Paulus wel goed bij z'n hoofd was om zichzelf helemaal te geven voor Gods zaak. Heeft hij op die manier niet heel veel gemist. Welvaart, een gemakkelijk leventje....Maar we mogen ons eerlijk afvragen of dat wel klopt.

Paulus ontzegde zich in dit leven heel veel, hij heeft honger geleden, is gezeseld, heeft schipbreuk geleden, vervolging ondergaan, omdat hij wist dat al dat lijden van deze wereld niet opweegt tegen de heerlijkheid die hij zal gaan ontvangen als hij voor de Here Jezus mag staan en de krans der rechtvaardigheid mag ontvangen (2 Tim.4:7).

Maar stel nu dat hij een ander doel had. Hij was gegaan voor zoveel mogelijk welvaart. Of zoveel mogelijk eigen eer. In plaats van God centraal te zetten, zet hij zichzelf centraal. Hij is in feite zichzelf tot god. Mogelijk dat hij z'n doel bereikt en dat hij tijdens de 80 jaar die hij hier mag zijn een welvarend en gelukkig leventje krijgt. Maar dan....? Daarna? Heeft dat leven dan ook eeuwigheidswaarde gehad? Heb je Jezus dan laten zien in je omgeving? Heb je meegewerkt in daden en woorden aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk?

God zoekt medewerkers? Gewone mensen die zich willen inzetten voor Gods grote plan, de redding van de planeet die aarde heet. God wil niet dat mensen verloren gaan, maar dat ze toch bekering komen! Dat is zijn hart, en wij mogen met Hem meedoen. Een grote opdracht met eeuwigheidswaarde.

Wat ga jij doen?

Mag ik je vragen om eens heel serieus na te denken over de vraag of zending iets voor jou is? Ik weet best dat niet iedereen in de zending hoeft. Daar heb je gelijk aan. Maar het is ook niet zo dat er niemand in de zending hoeft. En daarom kan het best zijn dat jouw argumenten, dat je nog jong bent, of niet zo'n held, of lichamelijk niet zo sterk, eigenlijk helemaal geen echte argumenten zijn. God vond het voor Timotheüs in ieder geval geen argument om hem niet in te schakelen.

Broeders, zusters, jong en oud, mag ik jullie vragen om hier een gebedszaak van te maken. Wie wil God in onze gemeente gaan inschakelen? Wat wil God dat jij persoonlijk hieraan gaat doen? Welke rol kun jij spelen in Gods verlossingsplan? Kortom....zou het kunnen zijn dat zending iets voor jou is?

AMEN